

WEGPOLITIE OOST-VLAANDEREN

TANKEN ZONDER BETALEN

*Tekst Stefan Debroux
Fotografie Lavinia Wouters*

In haar streven om een antwoord te vinden op een explosieve stijging van het tanken zonder betalen, kwam de Oost-Vlaamse wegpolitie op de proppen met een kant-en-klare oplossing: gemeenschapsgerichte politiezorg! Philip Pintelon vertelt hoe motards van de wegpolitie de baan op gaan als goedgegemuste sectorwerkers.

GENT – Doorrijders zijn een bron van ergernis voor elke pomphouder. Dat is niet anders voor de uitbaters van de tankstations aan de E40 en de E17 in Oost-Vlaanderen. Begin 2005 liep het de spuigaten uit: vooral tijdens de weekends verhieven doorrijders het tanken zonder betalen tot sport. Philip Pintelon van het Oost-Vlaamse wegpolitiecommando greep deze problematiek aan om een project van gemeenschapsgerichte politiezorg (GGPZ) te lanceren: sectorwerking. De hoofdinspecteur vat het project samen: “We hebben ons werkterrein ingedeeld in sectoren op basis van de aanwezige tankstations en/of horecazaken: de sector Kruikeke en de sector Laarne

(verkeerspost Gentbrugge), de sector Wetteren en de sector Nazareth (verkeerspost Wetteren) en de sector Drongen (verkeerspost Aalter). Voor elke sector is een (of meerdere) collega-politieman van de respectieve verkeerspost aangesteld als sectorwerker. Zijn rol bestaat erin regelmatig persoonlijk contact te onderhouden met de pomphouders en horeca-uitbaters. Enerzijds om te luisteren naar hun grieven en tegemoet te komen aan hun veiligheidsbehoeften, anderzijds om lijn te brengen in de meldingen van onder meer tanken zonder betalen, in eerste instantie door het introduceren van een standaardformulier. Maar ik benadruk dat communicatie de motor van het project is.”

'Wijkwerking' voor zwaantjes

De snelwegen en de archipel van stopplaatsen vormen het werkterrein van de wegpolitie. De wegpolitie staat er in voor alle politietaken: verkeerscontroles en -interventies, maar ook de aanpak van gerechtelijke fenomenen (illegale immigratie, drugs enz.). En waarom dus geen sectorwerking! “Voor de

sectorwerking ben ik de mosterd gaan halen bij de BIN of buurtinformatienetwerken”, vertelt Pintelon. “Het is eigenlijk een BIN op een plaats waar je het niet verwacht. Historisch gezien heeft de wegpolitie een uitgesproken repressief takenpakket: controleren en verbaliseren. Nu gaan we een engagement aan met externe partners, tot ieders tevredenheid! Je mag gerust spreken van een echte cultuurverandering [zie kaderstuk]. Bij de pomphouders en horeca-uitbaters wordt deze toegankelijke stijl erg gewaardeerd. Ook intern kan het project op veel bijval rekenen. De 10 sectorwerkers zijn allemaal gerekruteerd op vrijwillige basis. Eerlijkheidshalve geef ik toe dat het project moeizaam van de grond kwam. De chef moest aanvankelijk zijn gewicht in de schaal werpen. Maar nu hoeft niemand meer van de deugdelijkheid overtuigd te worden.”

Recidive vervolgd

Om iedereen van het nut van de sectorwerking te

overtuigen, mocht het project geen lege doos blijven. Een vertrouwensband scheppen is één. Een structuur en regemaat brengen in de manier van aangifte doen is twee. Maar dat moet tot iets leiden; men mag geen loze verwachtingen creëren bij de zaakhouders. “Er bestaan duidelijke afspraken met het parket”, beklemtoont Pintelon. “Op gerechtelijk vlak wordt gevolg gegeven aan de vastgestelde feiten van tanken zonder betalen. Op drie voorwaarden: er is een formele herkenning (bv. foto van de nummerplaat), er bestaat een (onbetaald) kasticket, en de tankbediende heeft het formulier voor de burgerlijke aansprakelijkheid ingevuld. Wie driemaal tegen de lamp loopt, mag het voor de rechter gaan uitleggen. Sinds de start van het project hebben meerdere veelplegers hun rekening alsnog betaald. We stellen ook vast dat het aantal feiten van tanken zonder betalen op sommige plaatsen met 50% gedaald is!”

... De internetsnelweg

Deze positieve evaluatie is geen eindpunt. Philip Pintelon: “We streven nog meer klantvriendelijkheid na. En we denken die gevonden te hebben met een op maat gesneden website, geënt op de filosofie van het e-loket. Die site is door een collega-zwaantje ontworpen. Bedoeling is dat de pomphouders en horeca-uitbaters op ons grondgebied zich kunnen registreren om via de site elektronisch aangifte te doen van bv. tanken zonder betalen. Op die manier

“ Philip Pintelon

Ik benadruk dat **communicatie** de motor van het project is

vermijden we dat de aangifteformulieren zich een week lang opstapelen in het tankstation. De zaakvoerder kan ons sneller informatie doorspelen. En dat laat ons toe om gevatte te reageren. Maar we zien het ruimer dan tanken zonder betalen. Idealiter wordt deze website een verlengstuk van het ‘menselijk’ netwerk, een forum waarop informatie circuleert over de fenomenen waarmee alle belanghebbenden geconfronteerd worden: gauwdiefstal, sluikstorten, exhibitionisme ... Om dit te realiseren, gaan we samenwerken met het AIK van Gent.”

“De verschillende ingrediënten van gemeenschapsgerichte politiezorg zijn aanwezig in het project: externe oriëntatie, probleemoplossend werken, partnerschappen ...”, besluit Philip Pintelon, die hiermee in één adem een misvatting de wereld uit helpt. “Wie ‘gemeenschapsgerichte politiezorg’ of ‘community policing’ zegt, denkt meteen aan de lokale politie. Maar de GGPZ, zoals omschreven in de omzendbrieven CP1 en CP2, is er voor alle politiediensten, lokaal én federaal. En ik stel hier vast dat iedereen zich goed in z’n vel voelt bij dat verhaal.” ■

“VEEL VERANDERD IN 19 JAAR”

KRUIBEKE – Jacky Segers heeft er een carrière van 19 jaar op zitten, eerst bij de rijkswacht en nu bij de verkeerspost Gentbrugge. Bovenop zijn klassieke wegpolitie-opdrachten, is hij sectorwerker voor de parkings in Kruikebeke. Hij getuigt van de cultuurverandering. “Aanvankelijk heerste er nogal wat scepticisme. Het was een beetje aftasten. ‘Kregen we echt vrij spel als zogezegde buurtwerker? Was er echt ruimte voor initiatief?’ Ja dus. Nu ken ik de mensen hier (de zaakvoerders) bij hun voornaam. En de vertrouwensrelatie groeit nog steeds. Wij worden nu ook uitgenodigd op de personeelsvergaderingen! Vroeger was dit soort communicatie gewoon ondenkbaar. Alles verliep stroef, formeel. Het bewijst dat de sectorwerking de werknemers van de tankstations en de horecazaken een beter, veiliger gevoel geeft. Ik merk dat ook aan de informatie die ik soms spontaan krijg aangeboden, bijvoorbeeld over mogelijke drugkoeriers. En de positieve invloed van het project is aan beide kanten merkbaar. De betrokkenheid die het teweegbrengt, werkt ook voor ons, politiemensen, motiverend.”